LA17

សន្ធិសញ្ញា
រវាង
ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និង
សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ
ស្តីពី បត្យាប័ន

******* * *******

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ ដែលតទៅនេះកំណត់ហៅថា " ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង "

ដោយមានបំណងជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដ៏មានប្រសិទ្ធិភាព រវាងប្រទេសទាំងពីរ ក្នុងការកំចាត់ឧក្រិដ្ឋកម្ម ឈរលើមូលដ្ឋានគោរពនូវអធិបតេយ្យភាពគ្នា ទៅវិញទៅមក សមភាព និង ផលប្រយោជន៍ទាំងសងខាងតាមតាមការចុះសន្ធិសញ្ញាបត្យាប័ន បានព្រមព្រៀងគ្នាដូចតទៅ :

ប្រការទី ១
ភារពកិច្ចត្រូវធ្វើបត្យាប័ន

ដោយអនុលោមតាមបទបញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងមានភារកិច្ចធ្វើបត្យាប័នទៅភាគីម្ខាងទៀតនូវជនទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានឃើញនៅលើដែនដី នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ហើយជនទាំងនោះកំពុងត្រូវគេតាមចាប់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ ដើម្បីធ្វើការជុំនំជំរះក្តី ឬ ដើម្បីអោយទទួលទោស ឬ អនុវត្តទណ្ឌកម្មតាមទោសកំណត់ នៅលើទឹកដីរបស់ភាគីម្ខាងទៀត ចំពោះបទល្មើសដែលអាចធ្វើបត្យាប័ន បានណាមួយ ។

ប្រការទី ២
បទល្មើសដែលអាចធ្វើបត្យាប័នបាន

១-ក្នុងស្មារតីនៃសន្ធិសញ្ញានេះ បទល្មើសដែលអាចធ្វើបត្យាប័នបាន គឺជាបទល្មើសដែលអាចផ្តន្ទាទោស តាមធរមាននៃច្បាប់របស់ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរ ដោយការដាក់ពន្ធនាគារ ឬ ដោយរូបភាពផ្សេងទៀត នៃការឃុំឃាំង សំរាប់រយៈពេលលើសពីមួយឆ្នាំឡើងទៅ ឬ ការផ្តន្ទាទោសណាមួយដែលធ្ងន់ជាងនេះ ។

២-កាលណាមានសំណើបត្យាប័នពាក់ពន្ធ័ដល់បុគ្គលណាម្នាក់ ដែលត្រូវបានកាត់ទោសជាប់ពន្ធនាគារ ឬ ការឃុំឃាំងតាមរូបភាពណាមួយផ្សេងទៀត ធ្វើឡើងដោយតុលាការរបស់ភាគីដាក់សំណើចំពោះបទល្មើស ដែល អាចធ្វើបត្យាប័នណាមួយ បត្យាប័នអាចនឹងផ្តល់បាន លុះត្រាតែទោសកំណត់ដែលត្រូវទទួលដូចមានចែងក្នុង សាលក្រម នៅសល់យ៉ាងតិចបំផុត ៦ខែ ទៀត ។

៣-ក្នុងស្មារតីប្រការនេះ ការកំណត់ថាបទល្មើសណាមួយ ជាបទល្មើសប្រឆាំងនឹងអង្គច្បាប់នៃភាគីទាំងពីរ គឺមិនសំខាន់ត្រង់ថា អង្គច្បាប់នៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ចាត់ទុកអំពើដែលបង្កនូវបទល្មើសនោះ ក្នុងប្រភេទនៃបទ ល្មើសដូចគ្នា ឬ កំណត់បទល្មើស ដោយពាក្យពេចន៍ដូចគ្នានោះទេ ។

៤-កាលណាបត្យាប័នត្រូវបានផ្តល់អោយ ក្នុងស្មារតីនៃបទល្មើសដែលអាចធ្វើបត្យាប័នណាមួយ បត្យាប័ន នេះក៏អាចផ្តល់អោយចំពោះបទល្មើសផ្សេងទៀត ដែលចែងក្នុងសំណើបត្យាប័នដដែលនេះ ហើយដែលមានលក្ខណៈ គ្រប់គ្រាន់សំរាប់ធ្វើបត្យាប័ន លើកលែងតែរយៈពេលផ្តន្ទាទោស ឬ ឃុំឃាំង ដែលមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី ១ និង ២ របស់ប្រការនេះ ។

ប្រការទី ៣
មូលដ្ឋាននៃការបដិសេធដាច់ខាត

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសន្ធិសញ្ញានេះ បត្យាប័ននឹងមិនអនុញ្ញាតអោយធ្វើបានឡើយ ក្នុងករណីណាមួយ ដូចខាង ក្រោមនេះ :

១-ភាគីទទួលសំណើយល់ឃើញថា បទល្មើសជាកម្មវត្ថុនៃបត្យាប័ន ដែលធ្វើឡើងដោយភាគីដាក់សំណើ

ជាបទល្មើសនយោបាយ ។ ការយោងទៅលើបទល្មើសនយោបាយ ពុំត្រូវរាប់បញ្ចូលនូវការធ្វើឃាត ឬ ប៉ុនប៉ងធ្វើឃាត ឬ ការបំពារបំពានលើរូបកាយរបស់ប្រមុខរដ្ឋ ឬ ប្រមុខរដ្ឋាភិបាល ឬ សមាជិកគ្រួសារនៃវរជនទាំងនោះ ។

២-ភាគីទទួលសំណើមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ ដើម្បីសន្និគតថាសំណើបត្យាប័នធ្វើឡើងដោយភាគីដាក់សំណើ មានគោលបំណងប្រើនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌប្រឆាំង ឬ អនុវត្តទណ្ឌកម្មទៅលើបុគ្គល ដែលត្រូវចោទប្តឹងដោយមូលហេតុពូជសាសន៍ សាសនា សញ្ជាតិ ឬ ទស្សនៈនយោបាយរបស់បុគ្គលនោះ ឬ ជំហររបស់ជនដែលត្រូវចោទប្តឹងក្នុងរឿងក្តីនោះ ត្រូវបានគេចាត់ទុកថា បានធ្វើអោយប៉ះពាល់ការសំអាងដែលពោលខាងលើ ។

៣-បទល្មើសដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើបត្យាប័ន គឺជាបទល្មើសចែងដោយច្បាប់អាជ្ញាសឹកសុទ្ធសាធរបស់ភាគីដាក់សំណើ ។

៤-ការចោទប្រកាន់ ឬ ការអនុវត្តនីការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះបទល្មើសណាមួយ ដែលកម្មវត្ថុរបស់បត្យាប័នត្រូវបានរាំងស្ទះដោយមូលហេតុមានចែងក្នុងច្បាប់នេះនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងច្បាប់ស្តីពីអាជ្ញាយុកាល ។

៥-ភាគីទទួលសំណើ បានចេញសាលក្រមកាត់ទោសជនដែលត្រូវស្នើសុំ ចំពោះបទល្មើសដដែលនេះរួចហើយមុនពេលដាក់សំណើសុំធ្វើបត្យាប័ន ។

៦-ប្រសិនបើ សាលក្រមរបស់ភាគីដាក់សំណើបានត្រូវធ្វើឡើងដោយកំបាំងមុខដោយគ្មានបានផ្តល់ការជូនពត៌មានទាន់ពេលវេលា អំពីសវនាការកាត់ក្តីនេះ និង គ្មានឱកាសសំរាប់ជនជាប់ចោទចាត់ចែង ការការពារក្តី របស់ខ្លួន និង គ្មានឱកាសដើម្បីឱ្យសំណុំរឿងក្តីរបស់ខ្លួនបាន ត្រូវជំនុំជំរះឡើងវិញដោយមានវត្តមានរបស់ខ្លួន ។

ប្រការទី ៤
មូលដ្ឋាននៃការបដិសេធដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ

ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃសន្ធិសញ្ញានេះ បត្យាប័នអាចបដិសេធបានក្នុងករណីណាមួយ ដូចខាងក្រោមនេះ :

១-យោងទៅតាមច្បាប់របស់ខ្លួន ភាគីទទួលសំណើមានយុត្តាធិការលើបទល្មើស ដែលជាកម្មវត្ថុរបស់សំណើបត្យាប័ន ហើយនិងត្រូវរៀបចំនិតិវិធីជំនុំជំរះជនដែលត្រូវស្នើសុំដោយខ្លួនឯង ។

២-ភាគីទទួលសំណើ កំពុងតែធ្វើនិតិវិធីជំនុំជំរះក្តី លើជនដែលត្រូវស្នើសុំចំពោះបទល្មើសដដែលនេះ ។

៣-ក្នុងករណីពិសេសទាំងឡាយ ដោយគិតពីភាពធ្ងន់ធ្ងរនៃបទល្មើស និង ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់របស់ភាគីដាក់សំណើ ភាគីទទួលសំណើអាចពិនិត្យឃើញថា បត្យាប័ននេះមានវិសមតិភាព និងទស្សនៈវិស័យផ្នែកមនុស្សធម៌ដោយសារស្ថានភាពផ្ទាល់របស់ជនដែលត្រូវស្នើសុំ ។

ប្រការទី ៥
បត្យាប័នចំពោះពលរដ្ឋសាម៉ី

១-ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាង១ មានសិទ្ធិបដិសេធការធ្វើបត្យាប័នពលរដ្ឋផ្ទាល់របស់ខ្លួន ។

២-ប្រសិនបើបត្យាប័នមិនត្រូវបានផ្តល់ឱ្យ ដោយយោងទៅលើកថាខណ្ឌទី១នៃមាត្រានេះ ភាគីទទួលសំណើត្រូវបញ្ជូនបណ្តឹងក្តីនេះទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ ទៅតាមសំណូមពររបស់ភាគីដាក់សំណើ ក្នុងករណីនេះ ភាគីដាក់សំណើត្រូវបញ្ជូនឯកសារ និង ភស្តុតាងដែលទាក់ទងនឹងបណ្តឹងក្តីនេះទៅភាគីទទួលសំណើ ។

៣-ទោះបីកថាខ័ណ្ឌទី២នៃមាត្រានេះ បានចែងដូច្នេះក៏ដោយ ភាគីទទួលសំណើពុំចាំបាច់ត្រូវបញ្ជូនបណ្តឹងក្តីនេះទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួនដើម្បីចោទប្រកាន់ទេ ប្រសិនបើភាគីទទួលសំណើគ្មានយុត្តាធិការលើបទល្មើសនេះ ។

ប្រការទី ៦
វិធីផ្តល់ព័ត៌មាន

ក្នុងស្មារតីនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាតាមរយៈផ្លូវទូតវៀរលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្សេងចែងក្នុងសន្ធិសញ្ញានេះ ។

ប្រការទី ៧
សំណើបត្យាប័ន និង ឯកសារចាំបាច់ ដែលត្រូវភ្ជាប់ជាមួយ

១-សំណើបត្យាប័នត្រូវធ្វើជាលាយលក្ខអក្សរ ហើយត្រូវភ្ជាប់ជាមួយនូវ :

ក-ឯកសារ សេចក្តីបញ្ជាក់ ឬ ភស្តុតាងដ៏ទៃទៀត មានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ពិពណ៌នាអំពីអត្តសញ្ញាណ និង ទីកន្លែងប្រហាក់ប្រហែលដែលជនត្រូវស្នើសុំកំពុងស្នាក់នៅ.

ខ-សេចក្តីបញ្ជាក់ លើអង្គហេតុនៃបណ្តឹងក្តី

គ-រាល់បទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ដែលពិពណ៌នាអំពីធាតុសំខាន់ៗ និងការកំណត់នៃបទល្មើសដែលជាកម្មវត្ថុនៃបត្យាប័ន.

ឃ-រាល់បទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ដែលចែងពីការផ្តន្ទាទោសទៅលើបទល្មើស និង

ង-រាល់បទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ដែលចែងពីការកំណត់ពេលនៃការចោទប្រកាន់ ឬ ការអនុវត្តន៍ទណ្ឌកម្មចំពោះបទល្មើសប្រសិនបើមាន ។

២-សំណើបត្យាប័ន ដែលទាក់ទងនឹងជនដែលត្រូវស្នើសុំដើម្បីចោទប្រកាន់ ត្រូវជាមួយផងដែរនូវ :

ក-សេចក្តីចំលងនៃដីកាចាប់ខ្លួន ដែលចេញដោយចៅក្រម ឬ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដទៃទៀតរបស់ភាគីដាក់សំណើ ។

ខ-ភស្តុតាងដែលអាចសំអាងបានសំរាប់ការចាប់ខ្លួន និង ការឃុំខ្លួនដើម្បីរង់ចាំការជំនុំជំរះក្តីរបស់ជននោះ ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងភស្តុតាងដែលបញ្ជាក់ថា ជនដែលត្រូវស្នើសុំពិតជាជនដែលកំណត់ក្នុងដីកាចាប់ ខ្លួនមែន ។

៣-ជាបន្ថែមទៅលើចំណុចទាំងឡាយ ដែលចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ១នៃប្រការនេះ កាលណាសំណើបត្យាប័នទាក់ទងទៅនឹងជនដែលបានត្រូវកំណត់ទោសរួចហើយ សំណើនេះត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ :

ក-សេចក្តីចំលងនៃសាលក្រមរបស់តុលាការនៃភាគីដាក់សំណើ.

ខ-ភស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ជនដែលត្រូវស្នើសុំ ពិតជាជនដែលកំណត់ក្នុងសាលក្រម.

គ-សេចក្តីបញ្ជាក់បង្ហាញអំពីកំរិតដែលសាលក្រមនោះបានត្រូវអនុវត្តហើយ និង

ឃ-សេចក្តីបញ្ជាក់ទាក់ទងនិងមធ្យោបាយតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលមានសំរាប់បុគ្គលដើម្បីរៀបចំការ ការពារខ្លួនរបស់គេ ឬ ក៏ចាត់អោយការកាត់ក្តីសារឡើងវិញ ដោយមានវត្តមានបុគ្គលនោះ ចំពោះករណីដែលជននោះត្រូវបានសំរេចកំបាំងមុខ អោយជាប់ទោស ចំពោះបទល្មើសរបស់គាត់ ។

៤-រាល់ឯកសារទាំងអស់ដែលភាគីដាក់សំណើ ត្រូវបញ្ជូនអោយក្នុងក្របខណ្ឌនៃបទបញ្ញត្តិនៃសន្ធិសញ្ញានេះត្រូវចុះហត្ថលេខា ឬ បោះត្រាជាផ្លូវការ និង ភ្ជាប់មកជាមួយនូវអត្ថបទបកប្រែជាភាសានៃភាគីទទួលសំណើ ឬជាភាសាអង់គ្លេស ។

ប្រការទី ៨
ពត៌មានបន្ថែម

ប្រសិន់បើភាគីទទួលសំណើយល់ឃើញថា ពត៌មានដែលផ្តល់សំរាប់គាំទ្រសំណើបត្យាបន័ ពុំមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ស្របតាមសន្ធិសញ្ញាដែលអនុញ្ញាតអោយធ្វើបត្យាបន័បាន ភាគីនោះអាចស្នើសុំផ្តល់ពត៌មានបន្ថែមពីភាគីដាក់សំណើ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ណាមួយសមស្រប ។ ប្រសិនបើភាគីដាក់សំណើខកខានពុំបានបញ្ជូនពត៌មានបន្ថែមតាមរយៈពេលកំណត់នោះ នឹងត្រូវចាត់ទុកថាបានលះបង់នូវសំណើរបស់ខ្លួន។ ប៉ុន្តែភាគីដាក់សំណើ មិនត្រូវបានហាមឃាត់មិនអោយធ្វើសំណើនេះជាថ្មីទៀតនោះទេ។

ប្រការទី ៩
ការចាប់ខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន

១-ក្នុងករណីបន្ទាន់ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាង អាចស្នើទៅភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតអោយធ្វើការចាប់ខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននូវជនដែលត្រូវស្នើសុំ ។ សំណើនេះអាចដាក់ជូនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរតាមផ្លូវទូត ឬតាមរយៈអង្គការនគរបាលព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (អាំងទែរប៉ូល) ។

២-សំណើសុំខាងលើត្រូវមាន :

-ការពិពណ៌នាអំពីជនដែលត្រូវស្នើសុំ

-ទីកន្លែងដែលជននោះស្ថិតនៅ ប្រសិនបើដឹង

-សេចក្តីបញ្ជាក់សង្ខេប អំពីដំណើរហេតុនៃបណ្តឹងក្តី

-សេចក្តីបញ្ជាក់ថា មានដីកាចាប់ខ្លួន ឬសាលក្រមលើជននោះដូចមានចែងក្នុងប្រការទី៧ និង

-សេចក្តីបញ្ជាក់ថា សំណើបត្យាប័នលើជនដែលត្រូវស្នើសុំ នឹងត្រូវបញ្ជូនមកតាមក្រោយ ។

៣-ភាគីដាក់សំណើនឹងត្រូវបានទទួលដំណឹងពីលទ្ធផលនៃសំណើរបស់ខ្លួន ដោយគ្មានបង្អែបង្អង់ ។

៤-ការចាប់ខ្លួនបណ្តោះអាសន្ននឹងត្រូវបញ្ចប់ ប្រសិនបើអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ភាគីទទួលសំណើ ពុំបានទទួលសំណើបត្យាប័នជាផ្លូវការ និងរាល់ឯកសារសំអាងទាំងឡាយ ដូចដែលកំណត់ក្នុងប្រការទី៧ ក្នុងរយៈពេល ៦០ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីការចាប់ខ្លួនជនដែលត្រូវសុំ។ កថាខ័ណ្ឌនេះ មិនត្រូវបានរារាំងដល់លទ្ធភាពក្នុងការដោះលែងដោយមានលក្ខខ័ណ្ឌ ជនដែលត្រូវស្នើសុំមុនផុតរយៈពេល ៦០ថ្ងៃ នេះទេ ក្នុងករណីដែលភាគីទទួលសំណើមានមូលដ្ឋានបដិសេធដាច់ខាត ឬក៏មូលដ្ឋានបដិសេធដោយឆន្ទានុសិទ្ធិ ឬក៏ក្នុងករណីដែលភាគីដាក់សំណើលុបចោលនូវសំណើបត្យាប័នរបស់ខ្លួន។

៥-ការបញ្ចប់នូវការចាប់ខ្លួនបណ្តោះអាសន្នយោងតាមកថាខ័ណ្ឌ៤នៃប្រការនេះ មិនត្រូវមានផលប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើបត្យាប័ននូវជនដែលត្រូវស្នើសុំនោះទេ ប្រសិនបើសំណើបត្យាប័ន និង រាល់ឯកសារគាំទ្របត្យាប័នដូចមានចែងក្នុងប្រការទី៧ ត្រូវបានផ្តល់អោយក្នុងកាលបរិច្ឆេទក្រោយទៀត។

ប្រការទី ១០
នីតិវិធីបត្យាប័នសាមញ្ញ

ក្នុងករណីជនដែលគេតាមរកចាប់ខ្លួន យល់ព្រមពិតប្រាកដជាលាយលក្ខអក្សរ ចំពោះបត្យាប័ន ក្រោយពីបានទទួលការណែនាំដោយផ្ទាល់ពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អំពីដំណើរការបត្យាប័នផ្លូវការ និងកិច្ចការពារខ្លួនទទួលបានពីដំណើរការនេះ ភាគីដែលទទួលសំណើបត្យាប័នអាចផ្តល់ឱ្យនូវបត្យាប័ន ដោយពុំចាំបាច់មាននីតិវិធីផ្លូវការនោះ ប្រការទី ១២ នឹងត្រូវយកមកអនុវត្ត ។

ប្រការទី ១១
ការសំរេចចិត្តទៅលើការស្នើ

១-ភាគីទទួលសំណើត្រូវអនុវត្តពិនិត្យលើសំណើសុំបត្យាប័ន ស្របតាមនីតិវិធីចែងដោយច្បាប់របស់ខ្លួន និង ត្រូវជូនពត៌មានយ៉ាងឆាប់រហ័សតាមរយៈផ្លូវទូត ទៅភាគីដាក់សំណើអំពីសេចក្ដីសំរេចចិត្តរបស់ខ្លួន ។

ប្រការទី ១២
ការប្រគល់ខ្លួនជនដែលត្រូវស្នើសុំ

១-ប្រសិនបើបត្យាប័នត្រូវបានផ្ដល់ឱ្យ ភាគីទទួលសំណើ និង ភាគីដាក់សំណើត្រូវសំរេច អំពីការអនុវត្តន៍បត្យាប័នតាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់គ្នា ។ ដើម្បីបំណងនេះភាគីទទួលសំណើ នឹងជូនពត៌មានដល់ភាគីដាក់សំណើពីរយៈពេលដែលជនដែលត្រូវស្នើសុំនោះ ត្រូវបានចាប់ឃុំឃាំងមុនពេលប្រគល់ខ្លួន ។

២-ល្គីកណាកថាខ័ណ្ឌ ៣ នៃប្រការនេះ មិនមានចែងអ្វីមួយផ្ទុយពីនេះ ភាគីដាក់សំណើត្រូវ បានចាត់ទុកថា បានបោះបង់សំណើបត្យាបន័ ប្រសិនបើភាគីនេះពុំទទួលយកជនដែលត្រូវបានស្នើសុំ ក្នុងរយៈពេល ១៥ថ្ងៃក្រោយពីកាលបរិច្ឆេទសំរាប់ការអនុវត្តន៍ធ្វើបត្យាប័ន ដូចដែលបានព្រមព្រៀងគ្នារួចហើយ ។ ភាគីទទួលសំណើត្រូវដោះលែងជននោះឱ្យមានសិរីភាពជាបន្ទាន់ ហើយអាចបដិសេធការធ្វើបត្យាបន័ចំពោះបទល្មើសដដែលនេះ ។

៣-ប្រសិនបើភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយខកខានពុំបានប្រគល់ ឬ ទទួលជនដដែលត្រូវស្នើសុំ ក្នុងថេរវេលាដែលបានព្រមព្រៀងគ្នា ដោយករណីប្រធានសក្ដិភាគីម្ខាងទៀតត្រូវតែបានជូនពត៌មានពីបញ្ហានេះ ។ ភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងត្រូវសំរេចជាថ្មីម្ដងទៀត តាមការពិគ្រោះគ្នាអំពីការអនុវត្តន៍បត្យាបន័ម្ដងទៀត ហើយបទបញ្ញត្តិនៃកថាខ័ណ្ឌទី ២ នៃប្រការនេះនឹងត្រូវអនុវត្ត ។

ប្រការទី ១៣
ការពន្យាពេលនៃការប្រគល់ខ្លួន និង ការប្រគល់ខ្លួនជាបណ្ដោះអាសន្ន

១-នៅពេលណាដែលជនត្រូវស្នើសុំ កំពុងត្រូវស្ថិតនៅក្នុងនីតិវិធីជំនុំជំរះក្ដី ឬ កំពុងទទួលទោសក្នុងប្រទេសនៃភាគីទទួលសំណើ អំពីបទល្មើសណាមួយផ្សេងពីបទល្មើសជាកម្មវត្ថុរបស់បត្យាប័ន ភាគីទទួលសំណើអាច

ប្រគល់ ឬ ពន្យា ការប្រគល់ជននោះរហូតដល់ការបញ្ចប់នីតិវិធីជំនុំជំរះក្តី ឬ ការទទួលទោសទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកណានៃទោសដែលកំណត់ក្នុងសាលក្រម ។ ភាគីទទួលសំណើត្រូវផ្តល់ដំណឹងជូនភាគីដាក់សំណើ អំពីការពន្យាពេលនេះ ។

២-យោលទៅតាមធរមាននៃច្បាប់របស់ប្រទេសខ្លួន ក្នុងករណីដែលគេយល់ថា ជនម្នាក់អាចត្រូវធ្វើបត្យាបន័បាន ភាគីទទួលសំណើអាចប្រគល់ជនដែលត្រូវស្នើសុំជាបណ្តោះអាសន្នទៅភាគីដាក់សំណើ ដើម្បីធ្វើការចោទប្រកាន់ស្របទៅតាមលក្ខខ័ណ្ឌ ដែលបានកំណត់រវាងភាគីទាំងពីរ ។ ជនណាម្នាក់ដែលត្រូវបានប្រគល់ទៅភាគីដាក់សំណើបន្ទាប់ពី ការប្រគល់ខ្លួនបណ្តោះអាសន្ន អាចត្រូវប្រគល់ជាស្ថាពរទៅភាគីដាក់សំណើ ដើម្បីទទួលទោសតាមសាលក្រមកំណត់ស្របតាមបទបញ្ញត្តិ នៃសន្ធិសញ្ញានេះ ។

ប្រការទី ១៤
សំណើបត្យាបន័ធ្វើឡើងដោយរដ្ឋជាច្រើន

ប្រសិនបើសំណើបត្យាប័នចំពោះតែជនម្នាក់ត្រូវបានធ្វើឡើងដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ និងពីររដ្ឋដទៃផ្សេងមួយឬច្រើនទៀតផងនោះ ភាគីទទួលសំណើអាចកំណត់ពីអាទិភាពចំពោះសំណើណាមួយក្នុងចំណោមសំណើបត្យាប័នទាំងនោះ ។

ប្រការទី ១៥
វិធានពិសេស

១-ជនដែលត្រូវធ្វើបត្យាបន័ អនុលោមតាមសន្ធិសញ្ញានេះ មិនត្រូវទទួលការឃុំឃាំងទទួលការកាត់ក្តី ឬ ការដាក់ទណ្ឌកម្ម នៅក្នុងដែនដីភាគីដាក់សំណើសំរាប់បទល្មើសផ្សេងក្រៅពីបទល្មើសដែលបត្យាបន័បានត្រូវប្រគល់ជូនព្រមទាំងមិនត្រូវធ្វើបត្យាប័នបញ្ជូនទៅរដ្ឋផ្សេងទៀតដោយភាគីនេះ លើកលែងតែក្នុងករណី :

ក-ជននោះបានចាកចេញពីដែនដីនៃភាគីដាក់សំណើ បន្ទាប់ពីការធ្វើបត្យាបន័ហើយបាន ត្រឡប់មកដែនដីនេះវិញដោយស្ម័គ្រចិត្ត

ខ-ជននោះមិនបានចាកចេញពីដែនដីភាគីដាក់សំណើ ក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ដែលទុកឱ្យជននោះ មានសិទ្ធិចាកចេញ ឬ

គ-ភាគីទទួលសំណើបានយល់ព្រមឱ្យមានការឃុំឃាំង ការកាត់ក្តី ឬ ការដាក់ទណ្ឌកម្មចំពោះជននោះពីបទល្មើសផ្សេងក្រៅពីបទល្មើសដែលបានស្នើសុំឱ្យមានបត្យាប័ន ឬ យល់ព្រមឱ្យមានការធ្វើបត្យាប័នទៅរដ្ឋដទៃផ្សេងទៀត ។ ក្នុងស្ថានភាពនេះ ភាគីទទួលសំណើអាចទាមទារឱ្យផ្តល់នូវឯកសារ ឬ សេចក្តីបញ្ជាក់ណាមួយ ដូចមានចែងក្នុងប្រការទី៧ រួមទាំងសេចក្តីបញ្ជាក់ដែលធ្វើឡើងដោយជនដែលត្រូវធ្វើបត្យាប័ន ចំពោះបទល្មើសដែលត្រូវពាក់ព័ន្ធ ។

២-បទបញ្ញត្តិទាំងនេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះបទល្មើសទាំងឡាយណា ដែលបានប្រព្រឹត្តិក្រោយការធ្វើបត្យាប័នឡើយ ។

ប្រការទី ១៦
ការប្រគល់នូវទ្រព្យសម្បត្តិ

១-ក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃច្បាប់របស់ប្រទេសខ្លួន និង យោងតាមសំណើនៃភាគីដាក់សំណើ ភាគីទទួលសំណើត្រូវរឹបអូសទ្រព្យសម្បត្តិ និង ក្រោយពីបានផ្តល់បត្យាប័ន ត្រូវប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិ :

ក-ដែលអាចតំរូវឱ្យធ្វើជាភស្តុតាង ឬ

ខ-ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាទ្រព្យសម្បត្តិចេញពីលទ្ធផលនៃបទល្មើស ។

២-ទ្រព្យសម្បត្តិដូចមានចែងក្នុងកថាខ័ណ្ឌទី១ នៃប្រការនេះត្រូវរឹបអូស ឬ ប្រគល់ជូនស្របតាមកថាខ័ណ្ឌខាងលើទោះបីជាបត្យាប័នដែលត្រូវបានផ្តល់ឱ្យមិនអាចអនុវត្តបានដោយមូលហេតុមកពីមរណៈភាព ការបាត់ខ្លួន ឬ ការគេចខ្លួននៃជនដែលត្រូវជាប់ចោទ ។

៣-កាលណាទ្រព្យសម្បត្តិដូចមានចែងខាងលើនេះ ជាកម្មសិទ្ធិនៃការដកហូត ឬរឹបអូសនៅលើដែនដីនៃភាគីទទួលសំណើភាគីនេះអាចរក្សាទុកជាបណ្តោះអាសន្នទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះ ឬ បញ្ជូនវាត្រគប់ទៅវិញក្នុងលក្ខ-ខ័ណ្ឌដែលទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះ ស្ថិតក្នុងការរង់ចាំនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌ ។

៤-រាល់សិទ្ធិទាំងឡាយណា ដែលភាគីទទួលសំណើ ឬ រដ្ឋណាមួយ ឬ បុគ្គលណាមួយមានលើទ្រព្យសម្បត្តិដូចពោលខាងលើត្រូវបានរក្សាទុក ។ ក្រោយពីមានការជំនុំជំរះរួចទោះជាសិទ្ធិលើទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះនៅទីណាក៏ដោយ ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនេះត្រូវបញ្ជូនទៅភាគីទទួលសំណើតាមសំណូមពរនៃភាគីនេះភ្លាមដោយគ្មានបន្ទុកពន្ធ

អាករបន្ទាប់ពីការជំនុំជំរះក្តី ។

ប្រការទី ១៧
ដំណើរឆ្លងកាត់

១-នៅពេលដែលជនម្នាក់ត្រូវបានធ្វើបត្យាបន័បញ្ជូនពីរដ្ឋទីបីមកភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ដោយឆ្លងកាត់ទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀត ភាគីដំបូងត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតឆ្លងកាត់ពីភាគីម្ខាងទៀត ។ ការអនុញ្ញាត្តិបែបនេះ មិនត្រូវទាមទារទេ ក្នុងករណីដែលមានការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនតាមផ្លូវអាកាស ហើយគ្មានការសុំសំចតលើទឹកដីនៃភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀត ។

២-ភាគីទទួលសំណើ ត្រូវផ្តល់ជូនតាមសំណើនៃការសុំឆ្លងកាត់ដែលត្រូវបានស្នើដោយភាគីនៃកិច្ចព្រម-ព្រៀងម្ខាងទៀត ល្គឹកណាការឆ្លងកាត់នេះមិនផ្ទុយពីច្បាប់ក្នុងប្រទេសខ្លួន ។

ប្រការទី ១៨
ការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីលទ្ធផល

ភាគីដាក់សំណើត្រូវបញ្ជូនដំណឹងទៅភាគីទទួលសំណើ ឱ្យបានទាន់ពេលវេលានូវដំណឹងដែលពាក់ព័ន្ធដល់ការចោទប្រកាន់ ការជំនុំជំរះ និង ការអនុវត្តន៍នូវការដាក់ទណ្ឌកម្ម ចំពោះជនដែលស្នើសុំ ឬ ពាក់ព័ន្ធដល់ការធ្វើបត្យាបន័បន្ត ចំពោះជនរូបនោះទៅរដ្ឋផ្សេងទៀត ។

ប្រការទី ១៩
ការឧបត្ថម្ភ និងការចំណាយ

១-ភាគីទទួលសំណើត្រូវចេញមុខ ក្នុងនាមជាភាគីដាក់សំណើដោយចាត់ចែង និង អនុវត្តរាល់នីតិវិធីដែលចេញពីសំណើបត្យាបន័ ។

២-ចំណាយសំរាប់បត្យាបន័ ជាបន្ទុករបស់ភាគីដែលចំណាយនេះកើតឡើង ។ ចំណាយសំរាប់ការដឹកនាំតាមផ្លូវអាកាស និងការឆ្លងកាត់ដែលទាក់ទងនឹងការធ្វើបត្យាបន័ជននោះ គឺជាបន្ទុករបស់ភាគីដាក់សំណើ ។

ប្រការទី ២០
ទំនាក់ទំនងជាមួយនិងអនុសញ្ញាពហុភាគី

សន្ធិសញ្ញានេះគ្មានប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និង កាតព្វកិច្ចទាំងឡាយដែលគូភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងបានទទួល និង គោរពក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសញ្ញាពហុភាគីណាមួយឡើយ ។

ប្រការទី ២១
ដំណោះស្រាយនៃបញ្ហាវិវាទ

រាល់វិវាទដែលកើតចេញពីការអនុវត្តន៍ ឬ ការបកស្រាយនៃសន្ធិសញ្ញានេះ ត្រូវដោះស្រាយតាមការពិគ្រោះយោបល់ ឬ ការចរចា ។

ប្រការទី ២២
វិសាលភាពនៃការអនុវត្តន៍

សន្ធិសញ្ញានេះត្រូវអនុវត្តទៅលើគ្រប់បទល្មើសណា ដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តិឡើងក្រោយពីការចូលជាធរមាននៃសន្ធិសញ្ញានេះ ។

ប្រការទី ២៣
ការធ្វើវិសោធនកម្ម

សន្ធិសញ្ញានេះអាចធ្វើវិសោធនកម្មបាន តាមការស្នើសុំពីភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយ ។ រាល់វិសោធនកម្មដែលបានយល់ព្រមដោយភាគីចុះកិច្ចព្រមព្រៀងតាមរយៈការពិគ្រោះផ្លូវទូត ត្រូវចូលជាធរមានចាប់ពីថ្ងៃដែលបានព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមក និងត្រូវបង្កើតជាផ្នែកមួយ រួមជាមួយនិងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

ប្រការទី ២៤

ការផ្តល់សច្ចាប័ន ការចូលជាធរមាន និង សុពលភាពនៃសន្ធិសញ្ញា

១-សន្ធិសញ្ញានេះត្រូវស្ថិតនៅជាកម្មវត្ថុនៃការសុំសច្ចាប័ន ។ លិខិតូបករណ៍នៃការធ្វើសច្ចាប័នត្រូវប្តូរគ្នានៅភ្នំពេញ ។ សន្ធិសញ្ញានេះត្រូវចូលជាធរមានក្នុងរយៈពេល ៣០ថ្ងៃ ក្រោយពេលនៃការប្តូរលិខិតូបករណ៍នៃការធ្វើសច្ចាប័ន ។

២-ភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនីមួយៗអាចបញ្ចប់សន្ធិសញ្ញានេះបាន ដោយផ្តល់ដំណឹងជាលាយល័ក្ខអក្សរទៅភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងម្ខាងទៀតតាមរយៈផ្លូវទូត ។ សន្ធិសញ្ញានេះនឹងស្ថិតនៅជាធរមាន រហូតរយៈពេល ៦ខែក្រោយពេលដែលភាគីម្ខាងទៀត ទទួលបានការផ្តល់ពត៌មានស្តីការបញ្ចប់នេះ ។ ការបញ្ចប់នៃសន្ធិសញ្ញានេះមិនត្រូវធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់នីតិវិធីនៃបត្យាប័ននានា ដែលផ្តើមអនុវត្តមុន ការបញ្ចប់សន្ធិសញ្ញានេះឡើយ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព អ្នកតំណាងដែលបានទទួលសិទ្ធិពេញលេញពីរដ្ឋសាម៉ីរៀងៗខ្លួនបានចុះហត្ថលេខាលើសន្ធិសញ្ញានេះ ។

ធ្វើជាពីរច្បាប់ នៅវៀងចន្ទ ថ្ងៃទី ២១ ខែ តុលា ឆ្នាំ មួយពាន់ប្រាំបួនរយ កៅសិបប្រាំបួន ជាភាសា ខ្មែរ ភាសាឡាវ និង ភាសាអង់គ្លេស ។ អត្ថបទនីមួយៗមានតំលៃស្មើគ្នា ។ ក្នុងករណីមាន ការបកស្រាយខុសគ្នាអត្ថបទ ជាភាសាអង់គ្លេសត្រូវយកមកប្រើប្រាស់ជាឯកសារគោល ។

តំណាងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ហោ ណាំហុង

ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស

និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ

តំណាងសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ

ស៊ុមសាវ៉ាត ឡេងសាវ៉ាត

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីការបរទេស